

BIOMETRIA: tények és tévhitek

Megváltozott körülöttünk a világ. A válság – kevés jótékony hatása egyikeként – előtérbe helyezett olyan szempontokat, mint a transzparencia és hatékonyság.

A biztonságtechnikában és munkaidő-nyilvántartásban ez elengedhetetlenné teheti, hogy embert azonosítsunk és ne tárgyat (pl. egy azonosító kártya). A választ a biometria világa adja meg, nem véletlen legújabb kori térhódítása. Több azonban körülötte a tévhit és misztikum, mint a valós tárgyi tudás. Most induló cikksorozatunkban szakértőnk ezen próbál változtatni.

Munkám során sokszor tapasztaltam, hogy egy komoly tárgyalás alkalmával, ahol a pályázató vállalat 6-8 felsővezetője is jelen van, nem tudunk az érdemi dolgokról egyeztetni, mert a megbeszélés nagyrészt a biometrikus rendszerek bemutatásával telik el.

■ Mi a tipikus eset? Partnereink szeretnék például megoldani a felhasználók hiteles azonosítását. Nagy általánosságban a kártyás rendszerek ismertek, így ez az első megközelítés, de amint felvázoljuk, hogy egy kártyás rendszernek önmagában milyen hátrányai vannak, rögtön szóba kerülnek más megoldások is. Ennél a pontnál kezdődik az oktatás arról, hogy mi a biometria, mire jó és mire nem jó, illetve egyáltalán milyen technológia elérhető és használható az adott megoldásra.

■ Ez kicsit olyan, mintha egy vagyonvédelmi rendszer beruházásának egyeztetésén a résztvevők arról beszélgetnének, hogy a passzív infránál a gallium-nitrid vagy a cézium-nitrátérzékelő felület a megfelelőbb. Érdekes ez a megoldás szempontjából? Egyáltalán nem. Persze a hasonlat nem az igazi, mert a biometrikus technológiáknál sokszor nem az a kérdés, hogy két rendszer alternatívája-e egymásnak, hanem, hogy egyáltalán működik-e az adott feladatra az adott környezetben. Ezt a megközelítést nevezzük mi intézetünkben **Mission Oriented Application (MOA)**, azaz Feladatorientált Alkalmazásnak. Teljesen egyértelmű, hogy más megoldások szükségesek egy szerverterem védelmére, ahová beléphet néhány tíz ember vagy egy sok ezer fős termelő cég dolgozóinak beléptetésére. A feladat is és a cél is más.

■ Gondoljunk csak bele, hogy mit is jelent

ez a gyakorlatban. Részt veszünk egy megbeszélésen, ahol a döntést kellene előkészíteni, 6 vállalati felsővezetővel és részünkről 2 szakértővel. Az érdemi dolgok helyett másfél órán át olyan témáról beszélgetünk, ami **nem** itt kellene, hogy elhangozzon, nem a tárgyhoz tartozik. Ez egy komoly tendernél óriási pénzkidobás. Meghallgatnak legalább 5 megoldást az ajánlattevőktől, átlagosan 1 órát részánva. Vajon mennyibe kerül a cégnek a résztvevő felsővezetők 1 rezsiórája? Számoljunk konzervatívan 10 000 Ft-tal. Így a vállalatnak ez az „oktatás” 6 fő x 1 óra x 5 ajánlattevő x 10 000 Ft = 300 000 Ft-jába kerül. Ehhez még vegyük hozzá az ajánlattevő cégektől résztvevőket, majd vetítsük rá, hogy ebben az időben nem az érdemi témával foglalkoztak, amivel kellett volna. Nézzük meg, hogy ez a kiesett idő mennyi termelés- és bevételkiesést eredményezett. Nem tévedünk nagyot, ha ezt a költséget 2–3 millió forint összegre becsüljük... Megdöbbenő igaz?

■ Ismétlem, egy egyszerű és a felmerülés pillanatában végtelenül egyértelműnek tűnő feladatból indultunk ki: azonosítsuk hitelesen a dolgozóinkat!

■ Itt még azonban nincs vége a gondolatmenetnek. Vajon ez a 6 felsővezető mit profitált abból az oktatásból amely az érdemi tárgyalásoktól vesz el időt? Vajon megkapták-e a jó döntéshez szükséges információkat? Vagy csak mindenki a saját lovát dicsérte? Ez a dilemma sokszor frusztrációt és bizonytalanságot eredményez.

Fenti példa alapján felmerül a kérdés, miszerint mi is a valós probléma?

■ A bűnüldöző szervek a bűnözőket az ujj-

lenyomataik és a DNS-mintájuk alapján azonosíthatják. A nyugati társadalmakban bevezették a biometrikus útlevelet is. A biometrikus rendszereket évtizedek óta látjuk a képernyőn is, különböző filmekben, sorozatokban. Önök is nézik a CSI-t, igaz? Hallunk róluk. Valamilyen elképzelése mindenkinek van a biometriáról. A hangsúly az elképzelésen van. Vajon az közelít a valósághoz? Tapasztalataink szerint alapvetően három tévképzet kapcsolódik a biometriához:

1. Úrtechnika. Amint felmerül a szükségessége egy biometrikus rendszer használatának, látjuk ezeket a reakciókat. Lehet, hogy van ilyen, de az biztos nagyon messze van – például a NASA-nál –, és messziről jött technológia azt mond amit akar...

2. Drága. Aztán kiderül, hogy azért ezek a technológiák már elérhetők hazánkban is, komoly referenciákkal. Ekkor jön az, hogy biztos drága.

3. Átverhetetlen. Az előző két ponttól függetlenül tapasztaljuk, hogy általában nem kérdőjelezzük meg a biztonságát egy biometrikus rendszernek, pedig ismernünk kell a kockázatokat.

Tény azonban, hogy a biometrikus rendszerek gazdaságba történő beáramlása az utóbbi években gyorsult fel, és felismertük azt, hogy sok más új területhez hasonlóan a jelenlét itt is megelőzi a tapasztalatokat és a tudást.

Ami súlyosbítja ezt a helyzetet, hogy elmentésben más területekkel, nincsenek meg azok a szakmai fórumok, amelyek egy szakmai érdeklődő és döntéshozó számára eligazítást és segítséget nyújtanának. Valós problémákra valós válaszokkal!

■ Az Óbudai Egyetem Alkalmazott Biometria Intézetében azt tűztük ki célul, hogy ennek az ismeretátadásnak legyünk az úttörői. A világon egyedülálló biometrikus laborban olyan alkalmazott gyakorlati teszteknek vetjük alá ezeket a technológiákat, amelyek választ adnak az életben felmerülő kérdésekre. Csak a példa kedvéért néhány ilyen kérdés:

▶ Hamisítható-e az azonosítandó biometrikus minta, és ha igen, milyen tudással és erőforrásigénnyel?

▶ Milyen felhasználói létszámmal tud működni a rendszer?

- ▶ A népesség hány százaléka nem tudja használni az adott technológiát?
- ▶ Nagy tömegű áthaladáskor használható-e a technológia?
- ▶ Mekkora az áteresztőképessége?

Ezeket az eredményeinket jelenleg egynapos oktatás keretében osztjuk meg az érdeklődő szakemberekkel, azonban tervezzük, hogy előfizetéses formában folyamatosan hozzáférhetővé tesszük tesztjeinket, eredményeinket, összehasonlításainkat. További információ a www.abibiometrics.com oldalon elérhető.

■ **Mi is derült ki ebből a néhány gondolatból?**

Mindenkinek van valamilyen elképzelése a biometriáról, de az ritkán felel meg a való-

ságnak. Egy azonban biztos: egyre több területen lesz jelen, ezért muszáj megismerni ezeket a technológiákat.

Még véletlenül sem szeretném, ha valaki azt a következtetést vonná le e rövid anyagból, hogy a biometria nem biztonságos, vagy haszontalan dolog. Ez nem így van. Igenis megvannak a megfelelő technológiák, a megfelelő alkalmazásokban. De tudnunk, ismernünk kell az egyes eszközök, rendszerek erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit, illetve veszélyeit.

Most induló cikksorozatunkban igyekszünk teljes áttekintést nyújtani erről az izgalmas és jövőbe mutató tudományágról, jelentős részben olyan szemszögből, amely nemzetközi szinten is újdonságnak számít.

Otfi Csaba

A szerző mérnök-közgazdász, magánbiztonsági szakértő, 12 éve többek közt biometrikus, biztonsági és felhasználóazonosító rendszerek tanácsadójaként dolgozik. Ezen időszakban számos nagyvállalat biztonsági koncepciójának elkészítésében vett részt. Az Óbudai Egyetem keretein belül működő Alkalmazott Biometriai Intézet szakmai referense. Biometrikus rendszerekkel kapcsolatos szakmai továbbképzésről további információ a www.abibiometrics.com oldalon található.